

परिशिष्ट

परिशिष्ट - १

जीवन परिचय

नाव	:	नागोराव घनश्याम देशपांडे
जन्म	:	२१ ऑगस्ट १९०९ (नागपंचमी) सेंदूरजन, जि. बुलढाणा
टोपणनाव	:	'बाबू'
शिक्षण	:	बी.ए., एल्.एल्.बी. (नागपूर)
व्यवसाय	:	वकिली (मेहकर जि. बुलढाणा)
विवाह	:	१५ मे १९३५ (पत्नी सौ. शांताबाई देशपांडे)

प्रकाशित पुस्तके :

- १) 'शीळ' काव्यसंग्रह : मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, प्र. आ. १९५४
- २) 'अभिसार' काव्यसंग्रह : मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, प्र. आ. १९६३
- ३) 'खूणगाठी' काव्यसंग्रह : मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, प्र. आ. १९८५
- ४) 'कंचनीचा महाल' : मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, प्र. आ. १९९३
- ५) 'फुले आणि काटे' (आत्मकथन): मेहता पब्लिशिंग हाऊस, प्र. आ. १९९०

ध्वनिमुद्रिका :

- १) रानारानात गेली बाई शीळ (१९३३) : जी. एन्. जोशी
- २) नदीकिनारी : जी. एन्. जोशी
- ३) आलीस कशाला : जी. एन्. जोशी
- ४) अंतराच्या गूढगर्भी : जी. एन्. जोशी
- ५) फार नको वांकू : जी. एन्. जोशी

६)	अंतराच्या गूढगर्भी	:	सुधीर फडके
७)	काळ्या गढीच्या जुन्या	:	जी. एन्. जोशी
८)	चिरदाहक चिंतनात	:	गजानन वाटवे
९)	धुंद या वाणीत येते	:	गजानन वाटवे
१०)	राजसा माझ्या प्रीतीनं ऽ येशील	:	गजानन वाटवे
११)	तुझ्याचसाठी कितीदा	:	कृष्णा कल्ले
१२)	घर दिव्यात मंद तरी	:	उषा अत्रे
१३)	मी धरू धिरावा कसा	:	प्रमिलाबाई
१४)	बकुळ फुला कधीची तुला धुंडते वनात	:	मंगला नाथ
१५)	मन पिसाट माझे अडले रे	:	कृष्णा कल्ले
१६)	डाव मांडून भांडून मोडू नको	:	सुधीर फडके
१७)	प्रीत आली भराला	:	जी. एन्. जोशी

ना. घ. देशपांडे यांना मिळालेले मानसन्मान :

- १) 'रानारानात गेली बाई शीळ' या त्यांच्या पहिल्याच कवितेच्या ध्वनिमुद्रिकेने त्यांचे नाव महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यात पोचवले (१९३३)
- २) दिल्ली येथे अ. भा. कविसंमेलनात मराठी कवितेचे प्रतिनिधी (१९६०)
- ३) १९६३ ला 'अभिसार' या काव्यसंग्रहाला अनंत काणेकर पुरस्कार मिळाला.
- ४) १९८६ ला 'खूणगाठी' या काव्यसंग्रहाला साहित्य अकादमी पुरस्कार प्राप्त झाला.
- ५) महात्मा गांधी जन्मशताब्धीत अ. भा. कविसंमेलनात प्रत्येक भाषेतून एक कवी : मराठीतून ना. घ. देशपांडे यांचा सहभाग (१९६९).
- ६) ३५ व्या विदर्भ साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष (१९८४).
- ७) निखळ प्रेमकविता व भावगीत काव्य ह्यांचे प्रवर्तकत्व त्यांजकडे देण्यात येते.

- ८) ६ ऑक्टोबर १९८५ ला मुंबई दुरदर्शनवर 'प्रतिमा व प्रतिभा' हा ना. घं. विषयी कार्यक्रम झाला.
- ९) सन्मित्र सभा 'मेहेकर' मानपत्र.
- १०) डी.लिट. च्या तोडीचा विदर्भ साहित्य संघाने दिलेला 'साहित्य वाचस्पती' पुरस्कार

इतर :

- १) शिक्षण मेहकर, खामगाव व नागपूर येथे.
- २) ना. घ. देशपांडे यांच्यावर टीकाकाराचे लेखन.
- ३) ना. घ. देशपांडे यांच्या काही कवितांची भाषांतरे इंग्रजी, जर्मनी व फ्रेंच भाषात झाली आहेत.
- ४) ना. घ. देशपांडे यांनी सुमारे १०० कवितांचे इंग्रजीत भाषांतर केले आहे. त्याचबरोबर भगवद्गीता मराठीत भाषांतरित केली आहे.
- ५) ना. घ. देशपांडे यांच्या अमृतमहोत्सवात पु. ल. देशपांडे, जी. एन. जोशी, मं. वि. राजाध्यक्ष, ना. धों. महानोर, सुरेश भट आदींचा अगत्यपूर्वक सहभाग.
- ६) महाराष्ट्र साहित्यपरिषदेच्या वर्धापनदिन समारंभाच्या अनुषंगाने देण्यात येणारे विशेष ग्रंथकार पुरस्कार - त्यांत कै. ना. घ. देशपांडे यांच्या नावाने गेयकविता पुरस्कार दिला जातो.

निधन : १० मे २००० रोजी (दीर्घ आजाराने)